

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH180017

NAZWA
OBSZARU Horyniec

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH180017	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Horyniec

1.4. Data opracowania 2004-09	1.5. Data aktualizacji 2025-01
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-09
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 lipca 2022 r. w spr. soo Horyniec (PLH180017)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r. Zmniejszenie pow. - 11.2019 r.
--------------	--

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
23.4013

Szerokość geograficzna
50.2477

2.2. Powierzchnia [ha]:
11016.03

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL32	Podkarpackie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			0.34		G	D			
6410			16.51		G	D			
6510			25.87		G	D			
7120			2.94		G	D			
7140			31.97		G	D			
8310			0.0	9	G	C	C	B	C
9110			4.73		G	D			
9130			370.7		G	B	C	B	C
9170			427.91		G	C	C	C	C
91D0			4.9		G	D			
91E0			113.24		G	B	C	B	C
91F0			2.87		G	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

- 3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

[illegible]

Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	wymienione w załączniku		Inne kategorie			
					Min	Maks		C R V P	IV	V	A	B	C	D
M	1327	Eptesicus serotinus			1	1	i	C	X					
M	1314	Myotis daubentonii			1	1	i	C	X					
M	1322	Myotis nattereri			1	1	i	C	X					
M	1326	Plecotus auritus			1	1	i	C	X					
M	1329	Plecotus austriacus			1	1	i	C	X					

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	37.5
N23	0.38
N16	9.8
N10	3.58
N19	25.65
N12	23.1
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Położenie obszaru

Obszar pod względem fizyczno-geograficznym (Kondracki 2002) należy do prowincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji: Podkarpacie Północne, makroregionu: Kotlina Sandomierska, mezoregionu: Płaskowyż Tarnogrodzki oraz do prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, makroregionu Roztocze, mezoregionu Roztocze Wschodnie natomiast według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza (2008) podzielony jest między krainę Kotliny Sandomierskiej, okręg Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, podokręg Horyniecki oraz krainę Roztoczańską, okręg Roztocza Środkowego i Południowego, podokręg Narolski, przynależne do działu Wyżyn Południowopolskich.

Geologia i gleby

Północna i północno-wschodnia część obszaru, należąca do Roztocza Wschodniego, zbudowana jest z

osadów kredowych i bardziej odpornych trzeciorzędowych. Są to głównie piaskowce z dużym udziałem wapienia oraz różne postaci osadów wapiennych. Pokrywają je gliny morenowe i piaski polodowcowe. Część obszaru przynależna do Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, zbudowana jest z utworów miocenów, przede wszystkim z ilów pokrytych glinami i piaskami oraz utworami pylastymi i pseudo lessami. Doliny cieków wodnych i obniżenia między wzniesieniami wypełnione są osadami organogenicznymi, w tym torfami. Na najwyższych wzniesieniach i ich zboczach rozwinęły się gleby brunatne, a miejscami także rędziny, względnie gleby rdzawe i bielcowe. Niewielkie powierzchnie zajmują gleby czarnoziemne. Doliny potoków w obrębie teras zalewowych i nadzalewowych pokrywają mady, a w częściach dolin o utrudnionym odpływie wód także torfy. Na terasach akumulacyjnych, poza zasięgiem wód wezbraniowych rozwinęła się mozaika gleb brunatnych, płowych i pseudobielcowych.

Hydrologia

Sieć hydrologiczna, utworzona z niewielkich cieków, jest najsilniej rozwinięta w południowej i wschodniej części obszaru, która odwadniana jest przez liczne potoki płynące ze wschodu na zachód, z których najważniejsze to Smolinka, Papiernia, Świdnica/Dublen, prowadzące wody do Lubaczówki, i Brusienka, będąca dopływem Tanwi oraz ich liczne drobniejsze dopływy. Cieki te spływają do względnie płaskich dolin, gdzie rozgałęziają się na liczne odnogi, tworzą rozlewiska i zabagnienia. Z części północnej wody odprowadzane są przez źródłkowy odcinek Tanwi. Źródła Tanwi znajdują się w kompleksie torfowisk objętych ochroną rezerwatową. Zarówno Tanew jak i Lubaczówka są ważnymi dopływami Sanu. Część wschodnią, należącą do dorzecza Bugu, odwadnia potok Rata i jego dopływ Dziewięcierz. W wielu miejscach na potokach utworzone są żeremia bobrowe spiętrzające wody i tworzące lokalne rozlewiska, niekiedy na znacznym obszarze.

Charakterystycznym elementem środowiska są liczne źródła i niejednokrotnie bardzo wydajne wywierzyska, świadczące o zachodzących procesach krasowych.

Północno-wschodnia część obszaru znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 „Niecka Lubelska (Chełm-Zamość)”, którego wody spełniają wymogi I klasy jakości.

Struktura krajobrazu

Południowa i południowo-wschodnia część obszaru, należąca do Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, na południe od Horyńca –Zdroju i w przybliżeniu na wschód od linii łączącej Horyniec-Zdrój, Nowiny Horynieckie i Polankę Horyniecką, charakteryzuje się niewielkim urozmaicheniem topograficznym, łagodnymi wzniesieniami, z reguły nie przekraczającymi 270 m n.p.m oraz względnie szerokimi dolinami potoków, takich jak Papiernia czy Świdnica. Na północ i wschód od Horyńca-Zdroju teren wyraźnie podnosi się, osiągając w kulminacjach wzniesień ponad 360 m n.p.m. Zbocza wzniesień są z reguły dość strome, do 100 m wysokości względnej, i pocięte parowami o głębokości nawet powyżej 10 m. Wierzchowiny charakteryzują się wyraźnymi zrównaniami, z nielicznymi ostańcowymi wzgórzami sięgającymi 390 m n.p.m (Wielki Dział).

Pozostałością działalności lodowca w tym terenie są, prócz piasków polodowcowych, odosobnione głązy narzutowe.

Korytarze ekologiczne

Obszar Horyniec pozostaje w łączności z lasami rozciągającymi się szerokim pasem od terenów Ukrainy przez Narol, Biłgoraj, Janów Lubelski aż po dolinę Wisły koło Annapola, stąd jego wartość ekologiczna dla dużych ssaków, związanych z ekosystemami leśnymi jest bardzo duża. Z sąsiadującymi kompleksami leśnymi łączy go potencjalnie przynajmniej trzy lokalne korytarze leśne. Pierwszy z nich, między Nowym Brusnem i Rudą Różaniecką umożliwia migrację w kierunku Puszczy Solskiej. Drugi przebiega między Wolą Wielką a Monasterzem i posiada kluczowe znaczenie dla możliwości przemieszczania się zwierząt między obszarami Horyniec i Uroczyska Roztocza Wschodniego. Trzeci natomiast obejmuje tereny na południe od Werchrętej łącząc obszar Horyniec z lasami w okolicach miejscowości Moczary. Korytarz biegnący od okolic Horyńca-Zdroju w kierunku południowo-wschodnim jest prawdopodobnie niedrożny, co wynika z umocnień pasa granicznego.

Drugorzędne znaczenie mają korytarze biegnące wzdłuż ważniejszych cieków. Stwarzają one dogodne warunki do przemieszczania się dla gatunków związanych z wilgotnymi łąkami, szuwarami i trzęsawiskami.

Uwarunkowania społeczno - gospodarcze

W strukturze użytkowania terenu dominują tereny rolne i leśne, wyznaczające główne kierunki działalności gospodarczej. Wśród terenów rolnych większość stanowią uprawy, a obecnie także nieużytki porolne oraz intensywnie użytkowane (podsiewane i nawożone) łąki. Łąki ekstensywnie użytkowane stanowią niewielką część całego arealu rolnego. Szczególnie dotyczy to łąk świeżych. Łąki podmokłe i zmiennowilgotne, w mozaice ze zbiorowiskami ziołoroślowymi i szuwarami oraz trzęsawiskami, zajmują doliny większych cieków, jak Świdnica i Papiernia. Tereny leśne stanowią w większości powojenne nasadzenia sosny pospolitej na uboższych gruntach porolnych, stąd buczyny i grądy zajmują niewielką powierzchnię w stosunku do

całkowitego arealu leśnego. Lasy prywatne powstały przez zalesianie zwykle bardzo małych i wąskich działek ewidencyjnych. Są to przede wszystkim nasadzenia sosny, brzozy i olszy czarnej, wykorzystywane na bieżące potrzeby gospodarstw.

Odrębną i rozwijającą się formą działalności jest szeroko rozumiana turystyka w powiązaniu z lecznictwem uzdrowiskowym, rozwijającym się dzięki eksploatacji borowiny i źródeł siarczkowych. Udostępniane są atrakcyjne szlaki piesze, konne i rowerowe, tworzone nowe gospodarstwa agroturystyczne. Popularnym miejscem pielgrzymek jest leśna kaplica w Nowinach Horynieckich, również licznie odwiedzane są zabytkowe cerkwie pochodzące z różnych okresów od XVI do XX w. Wśród nich szczególne znaczenie ma zespół cerkiewny w Radrużu, w 2012 roku wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

4.2. Jakość i znaczenie

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy 92/43EWG3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne Siedlisko reprezentowane jest przez pojedynczy, niewielki płat przy południowej granicy obszaru – fragment dawnego koryta Smolinki. Roślinność pływająca jest słabo rozwinięta; starorzecze pozostaje w przestrzennym powiązaniu z kompleksem szuwarów, mokrych łąk i zarośli olszowych. Z uwagi na niewielką typowość wykształcenia siedliska oraz małą powierzchnię (0,34 ha), jego reprezentatywność oceniono jako nieznaczącą (D). 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe Łąki zmiennowilgotne reprezentowane są w obszarze głównie w postaci niewielkich płatów, pozostających w przestrzennym związku z dolinami cieków wodnych. Płaty te wykształcone są przeważnie jako zbiorowiska ze związku Molinion. Ich struktura florystyczna jest uproszczona i budowana głównie przez pospolite gatunki, w tym przechodzące ze związków Filipendulion i Calthion. Tylko pojedyncze płaty reprezentują dobrze wykształcony zespół Molinietum caeruleae, np. w dolinie Świdnicy. Z uwagi na niewielką typowość wykształcenia siedliska oraz relatywnie małą powierzchnię (16,51 ha), jego reprezentatywność oceniono jako nieznaczącą (D). 6510 Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie Łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*) zajmują w obszarze 25,87 ha, czyli zaledwie około 0,24% jego całkowitej powierzchni. Łąki w obszarze charakteryzują się składem gatunkowym odbiegającym nieco od wzorca syntaksonomicznego. Wprawdzie użytkowanie jest właściwe dla tego typu siedliska, jednak dają się zauważyć pewne negatywne zjawiska, takie jak wkraczanie gatunków ekspansywnych obcego pochodzenia, a także wkraczanie gatunków zaroślowych i porębowych, przechodzących z otaczających łąki siedlisk leśnych. Perspektywy zachowania łąk w obszarze są dobre. Można przewidywać, że w ciągu najbliższych kilkunastu lat nie nastąpi znaczący ubytek ich arealu. Uwzględniając niewielką łączną powierzchnię łąk świeżych, jak również ich charakter florystyczny, oceniono reprezentatywność łąk świeżych jako nieznaczącą (D). 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji Siedlisko zajmuje 2,94 ha co stanowi 0,02% powierzchni obszaru. Występuje w kompleksach torfowisk w północnej części obszaru, w granicach Nadleśnictwa Narol. Z uwagi na niewielką typowość wykształcenia siedliska oraz relatywnie małą powierzchnię, jego reprezentatywność oceniono jako nieznaczącą (D). 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska Siedlisko zajmuje w obszarze 31,97 ha co stanowi 0,27% jego powierzchni. Występuje w kompleksach torfowisk w północnej części obszaru, w granicach Nadleśnictwa Narol oraz w postaci niewielkich płatów w dolinie Świdnicy, w otoczeniu łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych, szuwarów i ziołorośli. Siedlisko w znacznej części zarasta sosną pospolitą, brzozą brodawkowatą, brzozą omszoną i wierzbą iwą. Runo jakkolwiek składa się z gatunków typowych, to jednak jest ubogie florystycznie, dlatego reprezentatywność siedliska oceniono jako nieznaczącą (D). 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania Obszar obejmuje skupienie 9 jaskiń. Są to jaskinie nie krasowe powstałe w efekcie grawitacyjnego spelzania pakietu słabo związanych piasków występujących pod sztywnym pakietem piaskowców. Większość z nich to w rzeczywistości nawisy i nisze skalne, nie tworzące typowych jaskiń. W ramach prac nad planem zadań ochronnych dokonano przeglądu części jaskiń, jak również wykorzystano niepublikowane dane z wcześniejszych obserwacji Tomasza Mleczka. Powierzchnia względna siedliska w skali Polski została oceniona na C, z uwagi na fakt stanowienia mniej niż 2% ogólnej powierzchni jaskiń nieudostępnionych do zwiedzania na terenie kraju. Reprezentatywność oceniono na znaczącą (C), natomiast ocenę stanu zachowania jako dobrą (B). Są to obiekty bardzo małe: największa jaskinia ma długość 14,5 m, długość pozostałych nie przekracza 6 m. Warunki mikroklimatyczne są dynamiczne – jaskinie podlegają wymrażaniu w okresie zimowym. Szeroki zasięg światła niekiedy obejmuje całe obiekty. W efekcie braku występowania strefy mroku w obiektach tych nie występuje typowa fauna jaskiniowa, nie mogą być one miejscem bytowania nietoperzy. Jaskinie nie są zabezpieczone przed penetracją przez ludzi co może się wiązać z dewastacją czy naruszeniami ich stabilności wskutek nieprzemyślanej eksploracji. Obiekty mogą być wykorzystywane przez drapieżniki, np. lisy. Ocenę ogólną ustalono jako znaczącą (C), co wynika z relatywnie niewielkiej powierzchni siedliska w obszarze, jak i stanu reprezentatywności. 9110 Kwaśne buczyny Siedlisko zajmuje w obszarze 4,73 ha co

stanowi 0,04% jego powierzchni. Występuje w postaci pojedynczego płatu we wschodniej części obszaru, gdzie zajmuje strome, mocno erodowane zbocze. Jest to płat o ubogim runie, odbiegający od typu syntaksonomicznego dlatego jego reprezentatywność oceniano jako nieznaczającą (D). 9130 Żyzne buczyny Siedlisko żyznej buczyny reprezentowane jest w obszarze przez żyzną buczynę karpacką (9130-3) i zajmuje w obszarze 370,70 ha, czyli 2,96 % jego całkowitej powierzchni. Jednocześnie stanowi to znikomą część całkowitej powierzchni tego siedliska w całej Polsce (względna powierzchnia C). Stopień reprezentatywności ustalono jako dobry (B). Ocena ta wynika z przewagi płatów bardzo typowych pod względem struktury florystycznej zbiorowiska. Stan zachowania żyznych buczyn został oceniony jako dobry (B). Złożyły się na to oceny częściowe. Stopień zachowania struktury - dobrze zachowana (II), wynika z dominacji płatów o dobrej reprezentatywności. Stopień zachowania funkcji – dobre perspektywy (II), żyzna buczyna znajduje się w przewadze na gruntach w zarządzie LP, dlatego stwierdzono, że nie istnieje realne ryzyko niekorzystnej zmiany sposobu gospodarowania na tym siedlisku. Możliwość odtworzenia – możliwa przy średnim nakładzie sił i środków. Biorąc pod uwagę obecny stan i sposób gospodarowania w areale żyznej buczyny nie ma konieczności znaczącej zmiany tego sposobu, a jedynie jego modyfikację. Ocenę ogólną siedliska określono jako znaczącą (C), co wynika głównie z niewielkiej powierzchni względnej. 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Siedlisko grądu subkontynentalnego (Tilio-Carpinetum) występuje na powierzchni ok. 428 ha, czyli około 3,68 % jego całkowitej powierzchni. Jednocześnie stanowi to około 0,015 % powierzchni tego siedliska w całej Polsce (względna powierzchnia C). Reprezentatywność grądów oceniono jako znaczącą (C). Niska ocena spowodowana została tu głównie zniekształceniem większości płatów (znaczny udział sosny pospolitej w drzewostanie). Stan zachowania określono jako zdegradowany (C) co wynika z ocen częściowych. Stopień zachowania struktury – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana (III). Struktura płatów grądowych została zaburzona wprowadzeniem gatunków obcych siedliskowo, co wpłynęło także na zubożenie runa. W większości płatów występuje głęboki niedobór martwego drewna. Stopień zachowania funkcji - dobre perspektywy (II), grądy znajdują się w przewadze na gruntach w zarządzie LP, w niewielkiej tylko części na gruntach prywatnych, dlatego stwierdzono, że nie istnieje realne ryzyko niekorzystnej zmiany sposobu gospodarowania na tym siedlisku. Możliwość odtworzenia – trudna lub niemożliwa (III), co wynika z konieczności wieloletniej przebudowy drzewostanu. Ogólna znacząca ocena siedliska (C) została ustalona w oparciu zarówno o ocenę stanu zachowania, powierzchni względnej jak i reprezentatywności grądów. 91D0 Bory i lasy bagienne Siedlisko zajmuje w obszarze 4,90 ha co stanowi 0,04% jego powierzchni. Występuje w kompleksach torfowisk w północnej części obszaru, w granicach Nadleśnictwa Narol. Tworzą go płaty boru bagiennego o zubożałym runie, co w powiązaniu z niewielkim arealem pozwoliło ocenić reprezentatywność siedliska jako nieznaczającą (D). 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Siedliska łęgowe reprezentowane są w obszarze głównie przez łęg olszowo-jesionowy Fraxino-Alnetum. Na gruntach LP występuje on w postaci wąskich płatów w otoczeniu drzewostanów o innym charakterze. Łęgi poza gruntami LP zachowały się zazwyczaj jako wąskie pasy zarośli wzdłuż potoków biegnących pomiędzy uprawami oraz zabudową wiejską, rzadziej w otoczeniu większych kompleksów leśnych. Łęgi zajmują w obszarze ok. 113 ha czyli około 1% jego całkowitej powierzchni. Jednocześnie stanowi to znikomą część całkowitej powierzchni tego siedliska w całej Polsce (względna powierzchnia C). Stopień reprezentatywności ustalono jako dobry (B). Ocena ta wynika z przewagi płatów dość typowych pod względem struktury florystycznej zbiorowiska. Stan zachowania łęgów został oceniony jako dobry (B). Złożyły się na to oceny częściowe. Stopień zachowania struktury - średnio zachowana lub częściowo zdegradowana (III), wynika ze znacznego udziału płatów o zaburzonej strukturze, głównie na gruntach prywatnych. Stopień zachowania funkcji – dobre perspektywy (II), łęgi znajdują się w przewadze na gruntach w zarządzie PGL, dlatego stwierdzono, że w skali obszaru realne ryzyko niekorzystnej zmiany sposobu gospodarowania dotyczy małej części łęgów położonych poza gruntami SP w zarządzie PGL. Możliwość odtworzenia – możliwa przy średnim nakładzie sił i środków. Obecny sposób gospodarowania w obrębie łęgów, w tym wyłączenie z użytkowania rębego na gruntach LP, jest pozytywny. Ocenę ogólną ustalono na C (znacząca), co wynika zarówno z dość niewielkiego arealu siedliska w obszarze, względnie dobrego stanu zachowania na gruntach SP w zarządzie PGL i niepewności co do perspektyw zachowania na gruntach prywatnych. 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Siedlisko zajmuje w obszarze 2,87 ha co stanowi 0,02% jego powierzchni. Występuje w kompleksach leśnych w północnej części obszaru, w granicach Nadleśnictwa Narol. Tworzą go płaty ubogie florystycznie, odbiegające od typu syntaksonomicznego i również położone nietypowo – bez przestrzennego powiązania z doliną rzeczna dlatego jego reprezentatywność oceniono jako nieznaczającą (D). Gatunki z Załącznika II Dyrektywy 92/43EWG 1060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* Czerwończyk nieparek jest gatunkiem zajmującym przeważnie łąki wilgotne i towarzyszące im często ziołorośla. Jego występowanie w obszarze stwierdzono na stosunkowo licznych stanowiskach w obrębie płatów łąkowo-szuwarowych. Za kluczowe dla

jego ochrony uznano doliny Świdnicy i Papierni. Szacowana łączna liczebność na nieparka waha się w granicach 80-100 osobników, co jest wartością nieznaczną w skali regionu biogeograficznego i kraju (ocena populacji C). Stan zachowania gatunku określono jako „dobry” (ocena B) w oparciu o podkryterium „zachowania cech siedliska” (II – elementy dobrze zachowane). Większość łąk, na których stwierdzono występowanie nieparka jest dobrze zachowanych, bez widocznej ekspansji krzewów i drzew, jednak duża ich część poddana jest procesom sukcesyjnym, co powoduje pogorszenie jakości siedliska. Nieparek z łatwością pokonuje odległość kilku kilometrów, dlatego też, biorąc pod uwagę liczne stanowiska w obszarze, należy uznać, że jego populacja pozostaje nieizolowana (ocena C). Ocena ogólna została ustalona jako znacząca (C), co wynika z jednej strony z wciąż jeszcze licznych stanowisk w obszarze, z drugiej natomiast z niewielkiego znaczenia lokalnej populacji nieparka w stosunku do krajowych zasobów gatunku. 1065

Przeplatka aurinia Euphydryas aurinia Przeplatka aurinia jest gatunkiem pojawiającym się na łąkach wilgotnych i towarzyszących jej szuwarach, torfowiskach i wilgotniejszych płatach łąk świeżych, w miejscach gdzie występuje jedyna roślina żywicielska jej gąsienic – czarcikęs łąkowy *Succissa pratensis*. Występowanie przeplatki stwierdzono na 5 stanowiskach, jednak, za kluczowe dla jego ochrony uznano płatów łąkowo-szuwarowe w Krzywem oraz w dolinach Świdnicy i Papierni). Łączna liczebność przeplatki waha się w granicach 25-35 osobników. Ze względu na izolowany charakter, stanowiska z obszaru Roztocza uznaje się za ważne dla ochrony aurinii w skali regionu biogeograficznego. Niemniej jednak jej liczebność w obszarze jest niższa niż 2% zasobów gatunku w polskiej części regionu kontynentalnego (ocena populacji C). Stan zachowania gatunku określono jako „średni lub zdegradowany” (ocena C). Złożyła się na to ocena stanu „zachowania cech siedliska” (III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane). Procesy sukcesyjne na stanowiskach aurinii, prowadzące do wycofywania się jej gatunku żywicielskiego, nakazują ocenić, że siedlisko jest możliwe do odtworzenia przy, co najmniej, „średnim nakładzie środków”. Stanowiska aurinii skupione są w postaci wyspy zasięgowej, tak więc, każde z tych stanowisk zachowuje ograniczoną łączność z sąsiednim stanowiskiem, ale jednocześnie pozostaje w izolacji względem innych stanowisk, położonych w większej odległości – populację należy określić jako nieizolowaną ale pozostającą na peryferiach zasięgu gatunku (ocena B). Ocena ogólna została określona jako znacząca (C). 1188

Kumak nizinny Bombina bombina Kilkanaście osobników stwierdzono między Werchratą a rezerwatem przyrody Sołokija. Występowanie gatunku podawano również z kilku stanowisk w materiałach Nadleśnictwa Lubaczów (Program Ochrony Przyrody PUL). Ze względu na niewielką liczebność i brak bardziej szczegółowych danych gatunek uzyskał ocenę D. 1308

Mopek Barbastella barbastellus Mopek jest gatunkiem zimnolubnym chętnie zasiedlającym w okresie zimowym schronienia pochodzenia antropogenicznego. Gatunek ten regularnie zimuje w schronach obszaru Natura 2000 Horyniec. Liczebność populacji mopka obszaru może sięgać maksimum ok. 100 zimujących osobników, co stanowi mniej niż 2% stanu populacji tego gatunku stwierdzonego na zimowiskach w Polsce (ocena populacji C). Stan zachowania oceniono na B (dobry) w tym stopień zachowania siedlisk przyrodniczych ważnych dla gatunku: „III” – większość schronów nie zapewnia optymalnych warunków zimowania, miejsca hibernacji nietoperzy są łatwo dostępne i penetrowane przez osoby postronne. Poprawa warunków siedliskowych w kwaterach zimowych możliwa jest przy „średnim nakładzie środków”. Po ograniczeniu napływu do schronów zimnego powietrza poprzez zasłonięcie m.in. otworów strzelniczych, wyjść ewakuacyjnych z dolnej kondygnacji schronów, ograniczeniu dostępu człowieka do obiektów, zwiększeniu ilości mikrosiedlisk dla hibernacji nietoperzy możliwa jest znacząca poprawa warunków mikroklimatycznych schronień zimowych. Populacja mopka nie jest izolowana położona jest w obrębie rozległego obszaru występowania (ocena C). Ze względu na możliwość poprawy stanu zimowisk oraz dużą liczbę stanowisk, ocena ogólna została ustalona jako dobra (B). 1324

Nocek duży Myotis myotis Nocek duży w obszarze obecny jest w okresie letnim i zimowym. W okresie letnim strych budynku klasztornego i okazjonalnie także kościoła oo. Franciszkanów zasiedlała kolonia rozrodcza nocka dużego licząca do 115 dorosłych samic. Jest ona szczególnie cenna ponieważ znajduje się na granicy zasięgu. Po pożarze, który miał miejsce 10 sierpnia 2010 roku, w trakcie, którego spłonął strych kościoła i uszkodzony został strych budynków klasztornych kolonia rozrodcza przestała istnieć. Po remoncie strychów nietoperze nie pojawiły się. Miejsca zimowania mopka w obszarze to bunkry tzw. Linii Mołotowa znajdujące się na obszarze Horyniec. Liczebność nocków waha się od 2 do 30 osobników. W ostatnich latach liczebność tego gatunku na zimowiskach zmalała. Ogółem liczebność populacji zimującej i kolonii rozrodzkiej jest nieznaczną w skali kraju (ocena populacji C). Stan zachowania oceniono na średni (ocena C) ze względu na obecny stan zachowania schronień letnich, które nie zapewniają optymalnych warunków dla ich ponownego zasiedlenia (utrudniony wlot) jak i stan zachowania schronień zimowych (nie zapewniają optymalnych warunków hibernacji) – w obu przypadkach ocena „III”. Możliwość poprawy warunków siedliskowych w kwaterach letnich jest „łatwa” – utworzenie wlotu na strych budynku klasztornego i poprawa jakości wlotu na strych kościoła umożliwi ponowne ich zasiedlenie. Podjęcie tych działań nie gwarantuje jednak powrotu nietoperzy

do schronień, konieczne jest więc poszukiwanie alternatywnych schronień letnich tej kolonii rozrodczej. W przypadku schronień zimowych istotna poprawa warunków hibernacji nietoperzy możliwa będzie przy „średnim nakładzie środków”, m.in. przez zasłonięcie otworów strzelniczych, wyjść ewakuacyjnych z dolnej kondygnacji schronów, ograniczenie dostępu człowieka do obiektów, zwiększenie ilości mikrosiedlisk dla hibernacji nietoperzy. Kolonia rozrodcza nocka dużego nie jest izolowana chociaż występuje na granicy zasięgu tego gatunku (ocena B). Ze względu na możliwość istotnej poprawy stanu siedlisk kwater letnich i zimowych oraz rangę kolonii rozrodczej (położona na granicy zasięgu), ocena ogólna została ustalona jako znacząca (C). 1318 Noczek łydkowłosy *Myotis dasycneme* Ostoja Horyniec jest miejscem hibernacji nocka łydkowłosego. Hibernuje nielicznie i nieregularnie (1-3 osobniki). Ostatni raz hibernację tego gatunku obserwowano w 2011 roku – 1 osobnik. Warunki mikroklimatyczne panujące w schronach, w okresie hibernacji praktycznie eliminują jego obecność w ostoi – są one zbyt surowe. Występowanie tego gatunku w obszarze jest więc nieznaczące (ocena D, populacja nieistotna). 1322 *Myotis nattereri* 1314 *Myotis daubentonii* 1326 *Plecotus auritus* 1329 *Plecotus austriacus* 1327 *Eptesicus serotinus* Populacje zimujące. Gatunki z załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej. Wymienione gatunki należą do taksonów pospolitych w skali kraju i regionu. Liczebność zimujących populacji wyżej wymienionych gatunków jest stosunkowo mała (ocena D, populacja nieistotna). 1337 Bóbr europejski *Castor fiber* Gatunek stwierdzony podczas prac terenowych w 2013 roku na kilku stanowiskach, podawany także z kilku kolejnych w materiałach Nadleśnictwa Lubaczów (Program Ochrony Przyrody PUL) Ze względu na niewielką liczebność gatunek uzyskał ocenę D - nieznacząca. 1352 Wilk *Canis lupus* Drapieżnik z rodziny psowatych. Zamieszkuje lasy i różnicowane tereny w ich otoczeniu w Eurazji i Ameryce Płn. Jest gatunkiem silnie terytorialnym, wymagającym rozległych arealów, tworzącym grupy rodzinne zwane watahami. W obszarze Horyniec występuje najprawdopodobniej 1 wataha, licząca 5-6 osobników, reprezentująca populację Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Liczebność ta stanowi między 0,71% a 1,0% polskiej populacji tego gatunku, przy założeniu, że w Polsce żyje 600 -700 wilków (ocena populacji C). Stan zachowania gatunku określono jako „dobry” (ocena B) w oparciu o podkryterium „zachowania cech siedliska” (II – elementy dobrze zachowane). Wprawdzie obszar pokryty jest relatywnie gęstą siecią dróg to jednak pozostałe wskaźniki oceny stanu siedliska, w tym dostępność pokarmu, wysoka lesistość, niska fragmentacja i brak izolacji areału, wskazują na właściwy stan siedliska. Przeprowadzone tropienia i analiza siedlisk wskazują na możliwość dość łatwego przemieszczania się wilków do sąsiednich kompleksów leśnych, stąd ich lokalną populację uznano za nieizolowaną (ocena C). Ze względu na dobrze zachowane elementy siedliska oraz obfitość pokarmu, ocena ogólna została określona jako dobra (B). 1355 Wydra europejska *Lutra lutra* Gatunek podawany z kilku stanowisk w materiałach Nadleśnictwa Lubaczów (Program Ochrony Przyrody PUL) Ze względu na niewielką liczebność gatunek uzyskał ocenę D - nieznacząca. 1361 Lynx *lynx* Drapieżnik z rodziny kotowatych, związany z dużymi kompleksami leśnymi i prowadzący bardzo skryty tryb życia. Silnie terytorialny z zaznaczoną rozdzielnością płciową terytoriów. W trakcie prowadzonych badań stwierdzono 1-2 osobniki rysia, prawdopodobnie przechodzące do obszaru Horyniec z terenów leśnych sąsiadujących od wschodu i północy, jednak możliwe, że obszar stanowi część bardziej rozległego areału rysia. Z uwagi na brak wystarczających danych do oceny, gatunek dopisano do listy zwierząt występujących w obszarze z oceną D.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	E01.03		i
M	F03.02.03		i
H	J03.01		i
H	D01.02		i
H	F03.01.01		i
H	I02		i
M	A03.03		b
L	B02.02		i

M	B02.04		i
L	E03.01		i
L	E03.04		i
L	G05.01		i
L	H06.02		i
L	I01		i
L	K01.01		i
L	K02.01		i
L	K04.03		i
L	K04.05		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	E01.03		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Ciechanowski M. 2012: 1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* (Boye, 1825). W: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Metodyka monitoringu. GIOŚ, Warszawa. Pp: 667-670. 2. Głowaciński Z. 1992 (red.). Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa. 3. Gottfried I. (koordynator), 2012: mopek *Barbastella barbastellus* (1308). W: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. 4. Gottfried I. 2012: 1308 Mopek. *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774). W: Monitoring gatunków zwierząt. Metodyka monitoringu nietoperzy w schronieniach zimowych. Tom 3. Pp: 602-631. 5. Lesiński G., Kowalski M., 2004: *Barbastella barbastellus* (Schreber, 1774) Mopek 1308. W: Adamski, P., Bartel, R., Bereszyński, A., Kepel, A., Witkowski, Z., (red.). Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Warszawa. T 6. Pp: 381-385. 6. Witkowski, Z., (red.). Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Warszawa. T 6. Pp: 357-363. 7. Wróbel D. 2013. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Horyniec PLH180017 w województwie podkarpackim, Jasło.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	1.73	PL03	79.27	PL04	13.65

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Sołokija	+	0.06
PL03	Południoworoztoczański Park Krajobrazowy	*	79.27
PL04	Roztoczański Obszar Chronionego Krajobrazu (woj. podkarpackie)	*	13.65
PL02	Źródła Tanwi	*	1.67

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Adres:	Polska Józefa Piłsudskiego 38 35-001 Rzeszów
Adres e-mail:	sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Horyniec PLH180017 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2014/1452/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 23 lutego 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Horyniec PLH180017 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2018/830/

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

--

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180017

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)